

Verslag 6e Nationale TES fokdag te Bathmen

- **Rasuitstraling én functionele ontwikkeling**
- **Sympathie en waardering van collega fokkers**

Terwijl het oudste Texelaarstamboek, het Texels Schapenstamboek in Noord-Holland (oprichting 9 augustus 1909), haar honderdste verjaardag viert op de bakermat, komen de liefhebbers van Bathmen op 19 september bij elkaar.

“Een leuke fokdag” is de korte conclusie van penningmeester Kees Verkaik, die mede daardoor om verdieping vraagt. Want wat is zo leuk...? Nou heel veel..... Hierbij een verslag met inspirerende plaatjes van Patrick Piters. Een fokdag met uitstekende kampioenen, helaas zonder jeugdtribune, maar met het aanwijzen van de 10 beste ooilammeren als vernieuwend onderdeel. Graag begin ik met een citaat van Frank Palmen, uw voorzitter, in het programmaboekje “Een oude wijsheid zegt dat ‘tentoonstelling is teleurstelling’”. Gelukkig is dit niet altijd waarheid en zeker vandaag. Veel tevreden mensen op een gemoedelijke en in ontspannen sfeer verlopen show.

Met een portie gezonde verwachting laten we keuringen verrichten en trekken we naar een fokdag. Uiteraard heeft ieder ooit eens een ontstemd gevoel overgehouden over een beoordeling of een plaatsing. Vooral als je het waarom niet kunt begrijpen. Je toont karakter. Je schikt je en komt later sterker terug. Immers je wilt bij een ambitieuze fokdag horen. De winnaar komt volgend jaar vast wel weer.... Jammer dat dit niet altijd waarheid is..... Wat zegt U? Inderdaad missen we deze keer een aantal aansprekende namen..... Misschien een minder gelukkig fokjaar.....Misschien kritiseert de fokker het eigen product en is zijn keuze alleszins verdedigbaar; immers dieren van mindere garnituur daarop zit de hoogkwalitatieve fokdag Bathmen niet te wachten..... Misschien een andere reden. Minder valide is het wegblijven bij ongenoegen of wanneer concurrentie angst bestaat of over het aanstellen van een verfrissend jurycorps. Hoe redevol ook, het bestaansrecht van TES en de fokdag staat voorop. Als lid of deelnemer dien je regelmatig in de eigen spiegel te kijken. En dan het eerst in de verenigingsspiegel om tot de gezonde vaststelling te komen dat voor het eigen belang maar een heel kleine plek ingeruimd hoort te zijn. Ieder die wel mee doet, maakt het mogelijk de 7^e editie mogelijk te maken. Als dan allen die meewerken er de schouders onder zetten, dan staan er volgend jaar in een goed gevulde hal nog meer hokjes met dieren..... en vult u zelf maar in.... Sterker nog, dan vervangen wij Franks laatste zin in “Sterker nog, dan staat Bathmen als elite fokdag nog meer in de schijnwerpers, met nog meer functionele en goed ontwikkelde rastypische Texelaars. Dit bij Vlamingen en eigen volk.

Kampioenen: alle fokker/eigenaar

Res.kamp: alle fokker/eigenaar

Oude rammen	<i>1810-1299 A. Westendorp</i>	<i>1810-1231 A. Westendorp</i>
1-jarige rammen	<i>1851-5711 Mts. van Aken</i>	<i>1358-0665 E. Gosselink</i>
Oude ooiën	<i>1851-5384 Mts. van Aken</i>	<i>1851-5521 Mts. van Aken</i>
1-jarige ooi gezoogd	<i>1851-5836 Mts. van Aken</i>	<i>1851-5835 Mts. van Aken</i>
1-jarige ooi niet gezoogd	<i>1810-1318 A. Westendorp</i>	<i>1851-5852 Mts. van Aken</i>

Hok Kampioen: alle fokker/eigenaar

2-tal ramlammeren	B. Laan	3-tal ramlammeren	B. Laan
2-tal ooilammeren	M. Mulder	3-tal ooilammeren	M. Bennenbroek
2-tal gezoogde eenjarige	Mts. van Aken		
2-tal ongezoogde eenjarige	M. Bennenbroek	3-tal ongezoogde eenjarige	A. Westendorp
2-tal oude ooiën	E. Gosselink	3-tal oude ooiën	Mts. van Aken

Beste schaap met lammeren: Oude ooi **3881-2377** met oilam **3881-2515** en ramlam **3881-2516** van fokker D. van Ark en in eigendom van **J. Schroten**

10 beste ooilammeren:

J. Hellwich	1376-2025
J. Hellwich	1376-2053
M. Mulder	0919-0845
M. Mulder	0919-0847
M. Bennenbroek	3439-0759
M. Bennenbroek	3439-0761
J. Schroten	3881-2515
A. Westendorp	1810-1396
B. Bramer	5905-0321
J. Deinum	9109-0455

10 beste ramlammeren:

B. Laan	4078-2131
B. Laan	4078-2137
B. Laan	4078-2145
B. Laan	4078-2146
G. Vos	1055-1440
G. Vos	1055-1448
M. Bennenbroek	3439-0754
F. Heuvelman	1203-0339
Comb. IJnsen/Platinga	6320-0383
R. + M. Olde Veldhuis - Westeen	4233-1699

Dat Standhouders en adverteerders graag iets beschikbaar stellen moge blijken uit het feit dat alle kampioenen voor een likemmer van de Nederlandse Wolfederatie in aanmerking komen en CA FNZ Agri aan hen Rumevite blokken beschikbaar stelt. De Heus Mengvoerders stelt voor iedere 1A een zak voer beschikbaar. De gestes konden op de fokdag bij de betreffende bedrijven worden afgehaald. Dank is op zijn plaats.

Oude rammen:

A. Westendorp is met zijn 3 jarige goed ontwikkelde en mooi bespierde 1810-1231 de enige aanwezige in deze serie en wordt met zijn 1810-1299 in de andere, vlot goede groep 1B, maar pakt later op de dag wel het kampioenschap voor de rubrieke 1A 2194-0696 van J. Hellwich die een mooi belijnde rastypisch ram neerzet. De typische ram met iets minder bespiering, 0586-1292 van B. Bramer (fokker H. Blok) bezet de 1C plaats.

Kampioen *1810-1299*

Reserve kampioen *1810-1231*

1-jarige rammen:

Drie afdelingen, waarbij de middelste de meeste indruk maakt. In de eerste serie leidt de latere kampioen 1851-5711 van Mts. van Aken die een mooi belijnd dier met goede kop presenteert en net voor 1810-1333 van A. Westendorp blijft. De 1C is voor de grotere ram 3881-2503 die wat stoort in de bovenbouw. Dit dier, geboren bij D. van Ark is van A. Westendorp. Best en aanhoudend van kwaliteit is zondermeer de 2^e serie te noemen met als lijstaanvoerder en latere reserve kampioen 1358-0665 van E. Gosselink, die daarmee de best bespierde, doch in de voorhand ietwat stug aandoende, 6320-0357 van Comb. IJnsen/Plantinga en de brede, ietwat jeugd ontbrekende 1810-1317 van Comb. H. + P. Piters (fokker A. Westendorp) voor blijft. Het trio van de laatste rubriek is respectievelijk voor typisch vleesram 1810-1340 van A. Westendorp, de harde ram met wat eenvoudige kop 3610-0545 van J. van Hoof en de 1C geplaatste nette ram 0678-0916 van Mts. Boer.

Kampioen *1851-5711*

Reserve kampioen *1358-0665*

Ramlammeren

Enkeltallen:

Comb. H. + P. Piters laat een iets kort dier 1248-0859 (fokker H. Ankersmit) met beste kop zien en behaalt 1A, net voor de soortige maar iets vrouwelijk aandoende 5905-0314 van B. Bramer en de wat eenvoudiger aandoende 1216-0233 van C. Koster.

Tweetallen:

Drie series variërend van goed tot best. Freek Heuvelman wint de eerste reeks met mooi dieren en een passende lengte, waarbij een dier van hem doordringt tot het uitgeselecteerde gezelschap. T. de Zwart haalt de 1B binnen en M. Bennenbroek de 1C. Aparte en brede lammeren van B. Laan zien we in de 2^e keur die tevens tot het beste hok wordt gepromoveerd en 1 dier daaruit bij het eliteclubje komt. Comb. IJnsen/Plantinga ziet hier 1B voor goede lammeren die in de voorhand wat breder kunnen, terwijl J. Deinum de 1C plek krijgt toebedeeld in deze goede rubriek. G. Vos van Breedingfarm Vos is met een best hok de gelukkige in de laatste afdeling en zorgt daarmee dat comb. IJnsen/Plantinga opnieuw iemand voor zich moet dulden, die overigens evenredige lammeren met mooie koppen ten toon stelt wat beloond wordt met 1 van deze dieren bij de 10. J. Deinum moet ook nu weer genoeg nemen met 1C.

Drietallen:

2 Rubrieken met een sterke en een wisselende rubriek met onbetwiste topper van B. Laan. Prachtige diep ontwikkelde en behangen dieren met sierlijke mannelijke koppen en die alle drie weten door te dringen tot het hoogste gezelschap. Mts. van Aken toont ietwat schrale vleestypische en best ontwikkelde dieren die echter wat op de koppen inleveren. De 1C tenslotte is voor J. Hellwich. De 2^e groep is als geheel veel sterker met dieren van M. Mulder vooraan. Dieren met een passende ontwikkeling, nette koppen, mooie balkvormige bouw, uniform en met uitstraling, maar zien hen niet terug bij de laatste 10 ramlammeren. Van de 1B van G. Vos zien we daar wel 1 van die in een jeugdig maar goed ontwikkeld en hard aandoend groepje vleestypische lammeren zit. De Comb. Olde Veldhuis - Wetsteen behaalt 1C, dieren met beste lengte maar kunnen wat sterker zijn in de bespiering, hoewel één dier overblijft in het keurkorps.

Beste hok 2-tal **B. Laan**

Beste hok 3-tal **B. Laan**

10 beste ramlammeren

Ooilammeren

Enkeltallen:

J. Deinum en Comb. Pluim zijn de winnaars van deze minirubriek, waarbij 9109-0455 van Deinum terecht komt bij nieuw ingestelde selectie beste 10 oilammeren.

Tweetallen:

Twee goede tot sterke rubrieken waar we Comb. IJnsen/Plantinga een 1A zien opeisen voor de niet geheel uniforme doch goed ontwikkelde rasdieren van K. Verkaik. Comb.Olde Veldhuis - Wetsteen zet wel dieren van goede lengte neer maar de uitstraling ontbreekt wat. Het beste hok zit in de 2^e afdeling en is voor M. Mulder die een uitlopend kopnummer presenteert. Beide oilammeren zien we prompt bij de beste 10. Comb. IJnsen/Plantinga heeft een patent op 1B en A. Westendorp toont een wat licht groepje met vleesopdruk, wat goed is voor 1C.

Drietallen:

Vier groepen die het samen tot een hele beste rubriek maken. Winnaar is M. Bennenbroek die ook 2 van zijn oaien bij de beste groep ziet komen. Dit geldt ook voor J. Hellwich en de 1C geplaatste A. Westendorp die 1 dier bij dit gezelschap terugziet.

Beste hok 2-tal *M. Mulder*

Beste hok 3-tal *M. Bennenbroek*

10 beste ooilammeren

Eénjarige oaien (niet gezoogd)

Enkeltallen:

Klein maar fijne groep dieren met als lijstaanvoerder de fraai typische ooi 1851-5836 van Mts. van Aken die zelfs 2 lammeren wierp en de loef afsteekt bij de niet geworpen mededingers en later bij de gezoogde kampioene wordt. 1B voor B. Boon met een soortig exemplaar die de wat kort gebouwde ooi van Comb. Pluim voor blijft.

Tweetallen:

2 groepen met jeugdige, luxe oaien van M. Bennebroek voorop in de 1^e afdeling. Jammer dat 1B van A. Westendorp wat te over aan conditie laten zien, 1C gaat naar E. Gosselink. De volgende rubriek ziet een topnummer van Mts. Boer gevolgd door B. Boon en F. Heuvelman.

Drietallen:

Best ontwikkeld en met veel rasuitstraling en dieren met een mooi gevormde voorhand zien we in de inzending van A. Westendorp gevolgd door het trio van Mts. van Aken wat een mooie lengte laat zien maar in de koppen wat sterker mag zijn. G. Vos pakt 1C met normaal ontwikkelde uniforme dieren met blanke koppen maar die mogen iets sprekender zijn.

Beste hok 2-tal *M. Bennebroek*

Beste hok 3-tal *A. Westendorp*

Kampioen *1810-1318*

Reserve kampioen *1851-5852*

Gezoogd

Tweetallen:

Beste rastypische harde vleesooien van Mts. van Aken gevolgd door 1B Comb. IJnsen/Plantinga. Beste ontwikkelde dieren die toch wat jeugdige uitstraling ontberen.

Beste hok 2-tal *Mts. van Aken*

Kampioen *1851-5836*

Reserve kampioen *1851-5835*

Oudere oaien

Enkeltallen:

Comb. Pluim laat in 0957-0537 een harde vleesooi zien en is K. Verkaik, goed voor 1B met 5177-1262 als een goed soortige dier met goed gevormde kop. Comb. Pluim neemt ook de 1C voor de rekening met achtjarige ooi 0957-0412, een echt harde vleesooi.

Tweetallen:

Heel beste rubriek met minieme verschillen. Mooie exemplaren van E. Gosselink met prima bevleesde dieren voorzien van passende lengte, mooie bovenbouw en getooid met beste koppen. De inzending van Mts. van Aken, goed voor 1B laat zeer goed ontwikkelde oaien met veel inhoud zien en eveneens beste koppen. Helaas is de inzending van M. Mulder wat minder uniform, maar hij laat wel luxe moederdieren zien.

Drietallen:

Fraaie hokken komen we hier tegen en is de inzending van Mts. van Aken die anderen voorbij gaat. Prompt 2 dieren hieruit worden tot kampioen en reserve kampioen uitgeroepen. B. Laan behaalt 1B en A. Westendorp sluit het trio.

Beste hok 2-tal *E. Gosselink*

Beste hok 3-tal *Mts. van Aken*

Kampioen *1851-5384*

Reserve kampioen *1851-5521*

Schaap met lammeren

De in Noord-Holland geboren ooi 3881-2377 bij D. van Ark, nu in eigendom van J. Schroten is fraai van soort en heeft twee uniforme beste lammeren ter wereld gebracht. De rastypische inzending van J. Hellwich wordt 1B net voor de wat schrale, goed ontwikkelde dieren van T. de Zwart.

Beste hok ooi met lammeren *J. Schroten*

Afstammelingengroepen

Drie lammeren van 1 vader:

M. Bennenbroek scoort het hoogst met goed soortige langgerekte dieren voor J. van Hoof en B. Brammer

Vijf lammeren van 1 vader:

Een beste en zeer aanhoudende rubriek waar veel fraaie dieren in zijn te bewonderen.

Comb. Bennenbroek - Laan toont een luxe groep fraai belijnde dieren met beste koppen. M. Mulder doet daarvoor iets onder hoewel ook hij een groep fraai soortige dieren laat zien waarbij een enkeling iets korter aandoet. Comb. Olde Veldhuis - Wetsteen zet een best ontwikkelde uniforme groep lammeren neer.

Beste hok 3-tal van 1 vader *M. Bennenbroek*

Beste hok 5-tal van 1 vader *Comb. Bennenbroek - Laan*

Vijftal gemengde groepen:

Een paar heel beste groepen zien we vooral van A. Westendorp en Mts van Aken die resp. de eerste 2 plaatsen opeisen.

Beste hok bedrijfsgroep 5-tal A. *Westendorp*

In de eerder door brand getroffen manege, zorgden de 'werkers' voor een compacte opstelling van de ring en de hokken en er zijn lovende woorden te horen over het aangevoerde vee. Fijn te zien en te horen. Ook enkelen die in het fokkerij verleden beeldbepalend waren en nog zijn wisselen met genoeg hun ervaringen door vast te stellen dat "hier nog type" wordt waargenomen en zij spontaan zich afvragen hoe het toch mogelijk is geworden dat elders gerenommeerde fokkers de weg zijn kwijt geraakt door in het zog van mensen die - soms op een fokdag niet deelnamen of dieren inbrachten die steevast niet 'mee' konden komen - daarin zijn mee gegaan en hun fokdag meer en meer een folklore en ontmoetingsstatus hebben zien krijgen.

Bewust kiezen en visie hebben is nodig en te waarderen maar als het gaat om toch maar ergens bij te horen dan kan men zich afvragen of in de spiegel kijken niet de eerste bezigheid dient te zijn. De vertwijfeling bij velen over de fokrichting waarmee wordt geworsteld blijkt groot en ieder die thans 'zwemt' gunnen we eigenzinnigheid zoals aanwezige grootheden uit de fokkerswereld als Lou Wagemaker uit de Weere (NH), Groninger Kees Geertsema en Geldenaar van Aken. De baasjes vermaken zich en genieten..... van het vele goede wat hun nog kritische oog voor bij komt.....

Door een vlotte medewerking van allen betrokkenen verloopt de fokdag soepel, correct en kan op het programma zelf een klein uur worden ingelopen. Voor half 4 zijn alle uitslagen bekend en kan TES terugzien op opnieuw een heel geslaagde fokdag met veel en goed materiaal.

Om niet te verdrinken in superlatieven is het ter overweging om binnen de TES-cultuur nog eens van gedachten te wisselen hoe om te gaan met dieren die een mate van rasonzuiverheid kenmerken. Duidelijk dient vastgelegd te worden wat wel en wat niet gewenst is als het gaat over de mate en omvang van een kleurafwijking van een dier en kan het zelfs wenselijk zijn ten aanzien van dieren die niet op een natuurlijke wijze hun lam ter wereld hebben gebracht een en ander te omschrijven in het fokdag reglement.

Wiegert Kistemaker

NB. Ter gelegenheid van 100 jaar Texels schapenstamboek in Noord-Holland is een boek uitgekomen, 220 pagina's, ca 440 foto's en voor E 19,50 te krijgen in de boekhandel. Het boek heet 'De Texelaar, geschiedenis van een schaap met toekomst', Schrijver Piet A. Bakker, Uitgeverij Drukware ISBN 978 90 78707 08 0

(Piet A. Bakker is een echte Texelaar en kent de schapenhouderij/melkerij door en door en was eerder inspecteur bij het Texels schapenstamboek in Noord-Holland)